

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 266-1906)

Originalt emne

Lystanlæg

Taksation

Vennelyst

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 19. september 1906](#)
- 2) [Byrådsmødet den 27. september 1906](#)
- 3) [Byrådsmødet den 1. november 1906](#)
- 4) [Byrådsmødet den 15. november 1906](#)
- 5) [Byrådsmødet den 29. november 1906](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 19. september 1906 - side 12

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 266-1906)

Fra vedkommende Udvalg forelaa Udkast til Betingelser for Udlejning af "Vennelyst".

Mikael Johansen fandt det mindre heldigt, at Kommunen - som foreslaaet - overtog Udgifterne ved Belysningen af Etablissementet, en saadan Bestemmelse kunde let føre til Misbrug. I Anledning af Bestemmelsen om, at den ny Vært skulde være pligtig til at overtage Inventaret efter Taxation, skulde han bemærke, at det forekom ham heldigst, at man benyttede Lejligheden til at komme ud af det uheldige Forhold, at de forskellige Værter ejede det faste Inventar, medens Kommunen ejede Grunden. Han vilde derfor foreslaa, at man søgte det ordnet saaledes, at Kommunen enedes med den nuværende Vært om efter

Taxation at overtage det omtalte Inventar, idet han skulde opfordre Udvalget til at tilvejebringe Oplysning om Værdien af dette.

Nørgaard gjorde opmærksom paa, at det, selv om en eventuel Udstilling ikke blev sat i umiddelbar Forbindelse med "Vennelyst", men blev anlagt Syd for Byen, dog kunne have sin Interesse at disponere, over Etablissementet under denne. En Bestemmelse herom burde derfor optages i Kontrakten med en ny Lejer. Ogsaa han vilde finde det heldigst, at Kommunen, forsaavidt det kunde faas for en rimelig Pris, overtog saameget af det faste Inventar, som man kunde antage at faa en passende Anvendelse for.

Filtenborg syntes, at det vilde være meget kedeligt, om Kommunen nu skulde give mange Penge ud til Anskaffelse af et Inventar, som den ny Lejer naturligvis strax vilde forlange forandret eller flyttet. At den nuværende Lejer i Løbet af det sidste Aar af hans Lejemaal havde givet sig til at bygge helt vildt deroppe, maatte staa for hans egen Regning. Tvinge den ny Vært til at overtage Inventaret, vilde være ganske urimeligt. Han saa helst, at man foreløbig kun søgte at leje "Vennelyst" ud for 1 Aar ad Gangen.

Jul. Andersen ønskede at fremhæve, at de foreliggende Bestemmelser ikke maatte forstaas som Udkast til en Kontrakt med en ny Lejer, men kun skulde betragtes som angivende Grundbetingelserne, under hvilke Udbydning af "Vennelyst" skulde finde Sted. Om Bestemmelsen angaaende Belysningen kunde der naturligvis strides. Han skulde gøre opmærksom paa, at den maatte forstaas saaledes, at Værten selv skulde betale Oplysningen af selve Pavillonen og Pladsen foran denne, medens Belysningen af den øvrige Del af Haven skulde paahvile Kommunen. Forholdet var jo iøvrigt dette, at den nuværende Vært faktisk intet ejede; skulde han kunne slippe nogenlunde hæderligt fra "Vennelyst", maatte man se at hjælpe ham af med Inventaret paa en eller anden Maade. Saafremt Kommunen overtog det faste Inventar, forekom det ham, at man gjerne ogsaa kunde overtage saadanne Ting som Borde og Stole. Han skulde tilsidst gøre opmærksom paa, at jo flere Indskrænkninger man gjorde i Vedkommendes Dispositionsret, jo mere fri Hænder Kommunen vilde have med Hensyn til Etablissementet, des mindre fik man selvfølgelig i Leje. At leje ud for 1 Aar ad Gangen, var ganske umuligt.

Vestesen kunde godt gaa med til de foreslaaede Bestemmelser, naar de kun skulde danne Forhandlingsgrundlaget med en ny Lejer. Bestemmelsen om Kommunens Forpligtelse med Hensyn til Belysningen burde dog helst udgaa af Forslaget. Særligt skulde han bemærke, at efter hans Mening kunde man godt tillade, at der hver Aften toges en mindre Betaling for

Adgangen til Haven; herigennem kunde maaske Lejeafgiften til Kommunen indvindes.

Harald Jensen fastslog, at Udgangspunktet for Udvalget havde været dette, at man for Fremtiden kun vilde udleje selve Pavillonen. Der var jo nemlig saa ofte blevet klaget over, at den nuværende Vært havde afspærret Anlæget, og i Tilfælde, hvor Byraadet havde givet Foreninger og lign. Tilladelse til at afholde Fester i Anlæget, havde forlangt en Betaling af flere hundrede Kroner for at stille det til Disposition for Vedkommende. Dette havde man ønsket at undgaa for Fremtiden. Men naar den ny Vært kun lejede Pavillonen, var det en Selvfølge, at han kun skulde afholde Udgifterne ved Belysning af den og Pladsen umiddelbart foran den. Den nødvendige Belysning af den øvrige Del af Anlæget, maatte Kommunen derimod paatage sig. Det faste Inventar burde efter hans Mening overtages af Kommunen, hvis man kunde komme overens med den nuværende Vært, medens det løse Inventar ikke burde gaa i Arv fra den ene Vært til den anden.

Sagen henvistes til fornyet Behandling i Udvalget under Henvisning til de faldne Udtalelser.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. september 1906 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 266-1906)

Fra Forskønnelsesudvalget var i Anledning af den fra sidste Møde udsatte Sag angaaende Betingelserne for Udlejning af "Vennelyst" fremsendt nedennævnte Beskrivelse af en over en Del Bygninger sammesteds foretagen Vurderingsforretning :

"Lørdag den 22. September 1906 mødte Tømrermester L. Petersen for Hr. Restauratør Sveistrup , og Tømrermester S. Pedersen for Forskønnelsesudvalget, for at vurdere de Bygninger i Vennelyst, der tilhører Hr. Sveistrup, for om muligt at opnaa en Overenskomst mellem Hr. Sveistrup og Aarhus Kommune, om at sidstnævnte overtager følgende Bygninger:

2mindre Kiosker ved Kunstnerplænen 100 Kr.

En Bodega ca. 40 kv Alen Gulvflade . 640"

Et Ishus ca 180 Q Alen Gulvflade. 2160 " Theaterbygningen med Theaterinventar, Gasindlæg og Lysekroner 10330 " En Tilbygning til Anretningsrum . . . 250"

Køkken og Vaskeribygning med Komfur, m. m..... 756"

Et Hønsehus, m. m..... 100"

Ialt. . 14336 Kr.

8 Stk. Skodder til Vinduer og en dobbelt Dør til Pavillonen, der efter vor Formening ogsaa bør købes af Kommunen til en Pris af 375 Kr."

Aarhus, den 24/9 1906,

L. Pedersen, S. Pedersen,

Nørrebrogade. Hjelmensgade 9 b.

Jul. Andersen henviste til den foreliggende Taxation, der var tilvejebragt efter et i sidste Møde udtalt Ønske. Udvalget ønskede ikke at fremkomme med nogen særlig Indstilling, men man skulde ganske henstille til Byraadet at tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt Kommunen burde overtage det faste Inventar, der for Tiden tilhørte den nuværende Vært, for at man kunde komme ud af det uheldige Forhold, at Kommunen ejede Grunden, og de forskellige Værter en Del af det faste Inventar.

Simonsen turde ikke paastaa, at Vurderingen af de forskellige Bygninger var for høj, men det forekom ham ikke, at man kunde forsvare, at anvende saa stort et Beløb paa at købe disse for en stor Del gamle og uheldige Bygninger.

J. C. Petersen troede, at Vurderingen var foretaget med for megen Hensyntagen til, hvad Bygningerne havde kostet at opføre. Den anslaaede Pris kunde Kommunen i hvert Tilfælde langt fra give.

Nørgaard havde vel i forrige Møde slaaet paa, at det vilde være heldigt, om Kommunen kunde overtage det faste Inventar, men han havde udtrykkelig taget det Forbehold, at man kun skulde overtage det, hvis man kunde antage at faa en passende Anvendelse for det, og kunde enes med den nuværende Vært om en passende Pris. Om den første Betingelse var til Stede, var vist for Størsteparten af Bygningernes Vedkommende meget tvivlsomt, men det var i hvert Tilfælde sikkert, at efter den foreliggende Taxation kunde man ikke overtage det. Vurderingen burde efter hans Mening være foregaaet saaledes, at man efter et vist Billighedshensyn havde taget en Pris imellem Bygningernes Værdi til Brug og til Nedrivning. Han vilde iøvrigt spørge Udvalget, om det aldrig havde tænkt paa Muligheden af at nedlægge "Vennelyst" som Forlystelses Etablissement, og lade Haven være en aaben

Park i Lighed med Frederiksberg Have med Bibeholdelse af Pavillonen som Konditori.

S. Pedersen havde nok tænkt sig, at den anslaaede Værdi vilde falde Raadet noget for Brystet. Naar man imidlertid betænkte, at Theaterbygningen f. Eks. havde en Gulvflade af 1033 kv Alen, maatte man vist indrømme, at den ikke var for højt vurderet til 10330 Kr., hvilket var 10 Kr. pr. kv Alen; saa var der endda intet Hensyn taget til Værdien af de tilstedeværende Theaterrekvisitter, Gasindlæg, Lysekroner osv. Vurderingen var foretaget efter Bygningernes Værdi til Brug, og der var ikke givet dem Underretning om, at der skulde tages andre Hensyn.

Jakob Jensen vilde have foretrukket, at man ved Taxationen var gaaet saaledes frem, at man havde opmaalt Omfanget af Gulvflader, Sidevægge og Tagværk og vurderet disse hver for sig; herved vilde man være kommet til et mere korrekt Resultat. Den fastsatte Pris var saa høj, at man ikke engang kunde forhandle med Svejstrup paa det Grundlag. Noget andet var, om denne vilde tilbyde Kommunen Bygningerne til en bestemt betydelig lavere Pris; hvis man saa ikke vilde modtage hans Tilbud, kunde Raadet jo lade Bygningerne vurdere af dertil udmeldte Mænd.

Jul. Andersen kunde ikke skønne rettere, end at den foreslaaede Pris i og for sig vilde være et passende Vederlag for de omhandlede Bygninger. Hvis man lod Svejstrup rive alt det ham tilhørende ned, vilde man alene beholde Pavillonen tilbage, og det vilde blive ganske umuligt for en kommende Vært blot nogenlunde at tilfredsstille de berettigede Krav i Retning af Servering. Det var jo imidlertid mange Penge for Kommunen, og han kunde derfor tænke sig, at man gik den Mellemvej og sagde, at man f. Eks. vilde anvende 10000 Kr., og tilbød Svejstrup at afkøbe ham Bygningerne til den Pris. At forlange, at Svejstrup skulde gøre Tilbud, var efter hans Mening vanskeligt. Den Taxation, der forelaa, var i Virkeligheden Byraadets, idet den efter dettes Ønske af Udvalget var foranlediget foretaget. Overfor Hr. Nørgaard skulde han bemærke, at Udvalget blandt andre Planer ogsaa havde tænkt paa blot at have "Vennelyst" som et aabent Anlæg, men man havde hidtil ment, at Kommunen, naar den havde sat ca. 70000 Kr. i Pavillonen deroppe, burde have nogen Rente af disse Penge, og det kunde man ikke faa, naar man helt nedlagde Restaurationen. Der burde ogsaa være et Sted, hvor Foreninger og Organisationer kunde holde deres Fester.

Lottrup kunde ikke tænke sig, at der kunde være Tale om at gaa med til den foreliggende Taxation. Derimod kunde man snarere opfordre Svejstrup til at tilbyde Kommunen

Bygningerne for en bestemt Pris, der maatte være langt under Taxationsprisen og ogsaa under det af Hr. Jul. Andersen nævnte Beløb af 10000 Kr.

Filtensborg var ganske paa det rene med, at man ikke kunde give tilnærmelsesvis 10000 Kr. for de omtalte gamle og daarlige Bygninger, det højeste man burde give for dem var 5000 Kr. Selv uden de nævnte Bygninger, vilde man altid kunne faa ca. 3000 Kr. i Leje af "Vennelyst".

Müller kunde ikke indse, at Kommunen havde nogen Interesse af at beholde "Vennelyst" som et Forlystelses Etablissement. Der holdtes kun meget faa offentlige Fester deroppe; de afholdte Fester var for Størstedelen arrangerede af Værten til Fordel for ham selv. Han kunde heller ikke tænker sig, at der var nogen Nødvendighed for at afkøbe den nuværende Vært hans Bygninger; noget særligt Hensyn i saa Henseende skyldte man ham vist ikke. Efter de indvundne Erfaringer maatte man vistnok gaa ud fra, at det var umuligt at drive "Vennelyst" som Forlystelsessted, og man kunde formentlig ligesaa gerne straks skride til at nedlægge det som saadant, og kun beholde "Vennelyst" som Park med Pavillonon som Traktørsted.

S. Pedersen forekom det, at det næsten vilde være at skambyde Svejstrup at byde barn 5000 Kr. for Bygningerne. Man maatte dog ogsaa regne ham til Gode, at han, da han overtog "Vennelyst", saa at sige fik Tilhold om at afkøbe hans Forgænger det denne tilhørende Inventar.

Sabroe følte sig i høj Grad tiltalt af Hr. Nørgaards Forslag om at gøre "Vennelyst" til en aaben Park. Efterhaanden var "Vennelyst" omgivet af et udpræget Arbejderkvarter, hvis Befolkning ikke havde Raad til at tage ud i Skovene, og som her vilde faa et Sted, hvor de Sommeraftener kunde gaa hen og slaa sig ned med deres Madkurve eller for en rimelig Betaling faa Varer, der stod i Forhold til, hvad der forlangtes for dem. Det havde hidtil altid været en Fejl ved Driften af "Vennelyst", at Priserne havde været meget høje, og Varerne temmelig tarvelige. Kunde "Vennelyst" nu blive en Folkets Have, deres Have, som ingen Have ellers havde, vilde han finde dette meget ønskeligt.

Mousten var ligeledes af den Anskuelse, at Kommunen næppe vilde faa nogen Glæde af at afkøbe Svejstrup hans Bygninger. Naar der kom en ny Vært, vilde han sandsynligvis forlange bygget noget nyt. Ogsaa han var stemt for at omdanne "Vennelyst" til en aaben Park.

Harald Jensen ønskede at slaa fast, at Udvalget aldrig havde tvunget Svejstrup til at afkøbe hans Forgænger, Kjærulf, dennes Inventar. De nævnte Mænd var enige om Overdragelsen, og Svejstrup var meget ivrig for at faa "Vennelyst". Taleren gjorde ham udtrykkelig opmærksom paa, at han ikke kunde vente at faa Lov til at overdrage Lejemaalet til en ny Vært, men at Kommunen, naar hans Lejemaal udløb, vilde udbyde "Vennelyst". At Svejstrup desuagtet havde bygget deroppe, maatte staa for hans egen Regning. Hvad selve Spørgsmaalet om Overtagelsen af Inventaret angik, skulde han blot tilføje, at overtog man det, maatte det ikke betragtes som Køb, men som Godgørenhed.

Magnus Nielsen kunde ganske slutte sig til den foregaaende Taler, naar den havde sagt, at her kun var Tale om en ren Barmhjertigheds Gerning overfor Svejstrup. Den Slags Bygninger som de omtalte burde betale sig i Ejerens Lejetid, naar denne var ude, kunde man ikke regne, at de havde nogen videre Værdi. Tanken om at lade "Vennelyst" for Fremtiden være en aaben Park, kunde han godt være med til.

Vestesen betonedes, at Spørgsmaalene hvorom det drejede sig dels var dette: hvormeget man vilde ofre for Svejstrups Skyld, da man jo aabenbart var enige om, at Bygningerne var ret ubrugelige, dels: hvilke andre Muligheder der var med Hensyn til Anvendelsen af "Vennelyst" end at beholde Etablissementet som Forlystelsessted. Hvis der var Stemning for Forslaget om at gøre "Vennelyst" til en aaben Park, maatte man ogsaa tage Bestemmelse om Belysningen af den. Skulde den staa aaben for Folk om Aftenen, kunde man ikke have den henliggende i Mørke. Paa den anden Side burde Kommunen efter hans Mening ikke afholde den ikke saa lille Udgift til Belysning af Haven. Han kunde tænke sig, at man om Aftenen tog en ganske lille Entré, f. Eks. 5 Øre, hvorved Udgiften til Belysning maaske kunde dækkes.

Jul. Andersen maatte indrømme, at "Vennelyst" var og altid havde været Udvalgets Smertensbarn. Det lod til, at jo længere man talte om dette Etablissement, jo flere Ideer med Hensyn til det kom der frem, og Udvalget blev i Virkeligheden vanskeligere og vanskeligere stillet. Som Hr. Harald Jensen havde sagt, var der ingen, der havde tvunget Svejstrup til at afkøbe hans Forgænger Inventaret, men efter gammel Praksis var det jo gaaet fra Haand til Haand, og Svejstrup havde vel nok regnet med, at man vilde hjælpe ham til at komme, af med det igen. Naar Forholdene istillede sig saa daarligt for Svejstrup, var Grunden hertil i første Række den, at han kom efter en Mand, der totalt havde ødelagt Driften af "Vennelyst".

Nørgaard skulde til Hr. Vestesen sige, at der naturligvis ved en Ordning som af Taleren foreslaaet var mange Punkter, der maatte overvejes, men først og fremmest var Hovedsagen dog denne, paa hvilken Maade man vilde have "Vennelyst" indrettet, som Forlystelsessted, som Park, eller mulig paa anden Maade. Han vilde for sit Vedkommende foreslaa, at man opfordrede Udvalget til at tage Sagen tilbage og fremkomme med Indstilling om Omdannelse af "Vennelyst" i Lighed med Frederiksberg Have med Bibeholdelse af Pavillonen som Konditori.

Det vedtoges at anmode Udvalget om at fremkomme med Forslag til Drift af "Vennelyst" som aaben Have med Indretning af Pavillonen til Konditori eller lignende.

Uddrag fra byrådsmødet den 1. november 1906 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 266-1906)

Den fra sidste Møde udsatte Sag angaaende Udleje af "Vennelyst" forelaa paany til Behandling.

Jul. Andersen haabede, at man kunde undgaa nogen lang Forhandling om denne Sag, der var saa ofte debatteret. Han havde af Forhandlingen sidste Møde faaet Indtryk af, at man ønskede Sagen delt i 2, og Udvalget var nu enig om at indstille, at Kommunen foreløbig købte Bygningerne deroppe for 8000 Kr., og derefter udbød "Vennelyst" til Udleje for 5 eller 10 Aar, eftersom Byraadet ønskede, og efter Betingelser som Udvalget senere skulde fremkomme med Forslag til.

Simonsen gik ud fra, at der var Stemning for at afkøbe Svejstrup de omhandlede Bygninger for 8000 Kr. Det blev i forrige Møde fremhævet, at de 6000 Kr. skulde være for Bygningerne, og de 2000 Kr. for Lysledningerne. Da der imidlertid, efter hvad der var oplyst, var Grund til at tro, at disse sidste ikke var meget værd, skulde han henstille, at man tilbød Svejstrup 6000 Kr. for Bygningerne, og tilbød at købe Ledningerne efter Taksation.

Mousten kendte ganske vist ikke Kommisionens Forpligtelser over for Værten i "Vennelyst", men det forekom ham ikke, at der var nogen Grund til at give ham 8000 Kr. for Bygninger, som man ikke kunde faa 800 Kr. for igen. Man burde overhovedet ikke afkøbe ham disse Bygninger, som man ingen Brug havde for.

Jul. Andersen paapegede, at Udvalget ingensinde havde indstillet, at man skulde give 6000 Kr. for Bygningerne og 2000 Kr. for Lysledningen. Som tidligere nævnt, blev Bygningerne for nylig af 2 sagkyndige Mænd vurderet til ca. 14000 Kr.; efter Udvalgets Henvendelse til Svejstrup nedsatte han Prisen til 8000 Kr. og tilbød tillige for denne Sum at overdrage Kommunen den omtalte Lysledning. Udvalget kunde ikke blive ved med at trykke Prisen ned; der maatte en Ende paa Sagen.

Jakob Jensen forekom det at være lidt meget at give 8000 Kr. for de oftnævnte Bygninger . Han vilde foreslaa, at man tilbød ham 7000 Kr. for det hele. Den omtalte Taksation kunde man ikke rette sig efter.

Nørgaard var enig med den foregaaende Taler i, at man naturligvis ikke kunde gaa efter den nævnte Taksation, men selv 7000 Kr. var efter hans Mening for meget; han vilde henstille, at man tilbød ham 6000 Kr. for dem.

Mikael Johansen pointerede, at naar man skulde købe Bygningerne af Svejstrup, var Grunden hertil den, at man ønskede at komme ud af de kedelige superficiære Forhold deroppe. Af Hensyn hertil kunde han stemme for at give 7000 Kr. for Bygningerne.

Jul. Andersen maatte hævde, at Bygningerne dog havde Brugsværdi; hvis man lod ham nedrive dem, maatte man bygge andre i Stedet, naar man skulde kunne udleje "Vennelyst".

Harald J ensen henholdt sig til sine tidligere Udtalelser, hvorefter det nærmest maatte betragtes som en Barmhjærtigheds Gerning at afkøbe Svejstrup de Omtalte Bygninger. Han vilde anbefale, at man gav ham 7000 Kr. for dem.

Det vedtoges at tilbyde Svejstrup et Beløb af 7000 Kr. for de ham tilhørende Bygninger og elektriske Installationer m. v. Under Forudsætning af, at Tilbudet modtoges, vedtoges det at udleje Etablissementet for et Tidsrum af 5 Aar og anmode Udvalget om at forelægge Udkast til Betingelser for et nyt Lejemaal.

Uddrag fra byrådsmødet den 15. november 1906 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 266-1906)

Fra Restauratør Svejstrup forelaa Skrivelse af 6. ds., hvorefter han modtog Byraadets Tilbud om at afkøbe ham de ham tilhørende Bygninger m. m. i "Vennelyst" for 7000 Kr.

Fra vedkommende Udvalg forelaa Udkast til Betingelser angaaende Udleje af "Vennelyst".

Mikael Johansen var ikke helt tilfreds med det foreliggende Udkast. Han savnede klare Bestemmelser om, hvem der skulde afholde Udgiften til Belysningen, og hvorledes denne skulde være. Ligeledes var han bange for, at Bestemmelserne angaaende Foreningers Benyttelse af "Vennelyst" skulde kunne anvendes af den vedkommende Vært til at genere disse.

Filtenborg saa ikke nogen væsentlig Forskel paa de nu udarbejdede og de tidligere Betingelser for Udleje af "Vennelyst". Efter de foreliggende Bestemmelser skulde Lejeren saaledes vedvarende have Lov til at afspærre Haven adskillige Aftner om Ugen, skønt der ved Sagens sidste Behandling var Stemning for, at "Vennelyst" skulde udlægges som et aabent Anlæg. Belysningsspørgsmaalet maatte ogsaa bestemt afgøres, inden man lejede ud.

Jakob Jensen kunde godt tiltræde Tanken om, at "Vennelyst" skulde være et aabent Anlæg; iøvrigt forekom det ham, at Udkastet meget vel egnede sig til Grundlag for Forhandlinger med en ny Lejer.

Vestesen havde forgæves i Forslaget ledt efter Bestemmelser angaaende Belysningsforholdet, men saavidt han kunde se, var saadanne ganske udeladt. Dette Punkt var imidlertid saa vigtigt, at man nødvendigvis maatte have det klaret. Det maatte forlanges, at Værten ikke sparede for meget paa dette Omraade, og at Kommunens Folk passede Buelamperne, der ellers, hvad Erfaringen havde vist, blev ødelagt. Han var heller ikke ganske tilfreds med, at det skulde tillades den ny Lejer at afspærre Anlægget og forlange den samme Entre som hidtil. Ganske at stryge Entreen var maaske næppe praktisk, idet Anlægget i saa Tilfælde let blev Tilholdssted for Byens løse Eksistenser. Derimod troede han, at det vilde være rigtigst at fastsætte en ganske lav staaende Entre, der f. Eks. kunde være 10 Øre.

Nørgaard kunde vanskelig tænke sig, at en Entre af 10 Øre vilde holde de daarlige Elementer borte fra "Vennelyst", hvis de ellers ønskede at komme der. Som allerede nævnt havde det tidligere vist sig, at der var nogenlunde Enighed om, at Anlægget som Regel skulde staa aabent for Publikum. Denne Ordning vilde tiltale ham mest, idet han skulde tilføje, at han forudsatte, at Haven lukkedes ved Mørkets Frembrud, og at herefter alene Restaurationen holdtes aaben. Der var jo ikke noget i Vejen for, at der i ganske enkelte

Tilfælde kunde gives vedkommende Lejer Tilladelse til at afspærre Haven, naar han ønskede at arrangere en eller anden Fest.

Mikael Johansen var bange for, at "Vennelyst" vilde blive et temmelig usikkert Opholdssted, hvis det skulde beholdes som Forlystelsessted, men være tilgængelig ganske gratis. Vilde man have Haven som et aabent Anlæg, maatte man da sløjfe Pavillonon.

Lottrup kunde ganske dele den foregaaende Talers Anskuelse. Man maatte ikke tro, at det vilde være muligt at holde Haven lukket om Aftenen, naar Restaurationen maatte holdes aaben, saa maatte denne da omgives med en Mur.

Jul. Andersen skulde ikke modsætte sig, at "Vennelyst" omdannedes til en aaben Have, men man maatte blot erindre, at jo mere man indskrænkede Lejerens Raadighed over Etablissementet, des mindre Udsigt var der til at opnaa en nogenlunde anstændig Leje. Iøvrigt lod det jo til, at der fra forskellig Side var Utilfredshed med de foreslaaede Betingelser, og han skulde derfor opfordre Raadets Medlemmer til at fremkomme med bestemte Forslag angaaende de Ændringer, der ønskedes i disse.

Sagen udsattes. Det vedtoges at indkalde Ændringsforslag til Mandag den 26. ds.

Uddrag fra byrådsmødet den 29. november 1906 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 266-1906)

Fra vedkommende Udvalg forelaa følgende Udkast til Betingelser for Udlejning af "Vennelyst":

1.

Lejemaalet er bindende for 5 Aar.

Lejemaalet omfatter kun Pavillonon og Pladsen omkring og i dens umiddelbare Nærhed. Den øvrige Del af Anlægget sorterer direkte under Kommunen.

3.

Bygningernes indvendige Vedligeholdelse paahviler Lejeren. Den udvendige Vedligeholdelse paahviler Kommunen.

4.

Karrusseller, Kraftprøver og lignende larmende Indretninger maa ikke anbringes i Anlæget uden ved de Fester, hvortil Byraadets Tilladelse er erhvervet. Musikken ved disse Indretninger skal være dæmpet. Kanonslag maa ikke benyttes i Anlæget.

5.

Med Byraadets Tilladelse kan Anlæget - den Del af Haven, der er udenfor Værtens Lejemaal - overlades til Foreninger til Fester eller anden Forlystelse mod et Vederlag, som fastsættes af Udvalget i hvert enkelt Tilfælde. Naar en Forening har erholdt Byraadets Tilladelse til Afholdelse af Fest i Vennelyst, har Værten intet Krav paa Godtgørelse for Brugen af Anlæget.

6.

Kakkelovnenes, Komfurnes, Skorstenenes og Varmeapparatets Rensning paahviler Lejeren, ligesaa Dag- og Natrenovationens Udførelse.

7.

Haveanlæggets Ren- og Vedligeholdelse er Lejeren uvedkommende. De grusbelagte Arealer, som Lejeren benytter til Servering, er han pligtig at holde i ren og pyntelig Stand. Plakatoslag paa Træer og Bygninger maa ikke finde Sted i Anlæget uden Udvalgets Tilladelse. Høns maa ikke findes løsgaaende i Anlæget.

8.

Det er tilladt Lejeren i Sommerhalvaaret fire Gange ugentlig mod en Entre, som fastsættes af Udvalget, at afholde Koncert, afbrænde Fyrværkeri og foranstalte anden passende Forlystelse i Etablissementet. De øvrige Dage i Ugen skal Adgangen være fri og uhindret.

9.

Offentlig Dans maa ikke finde Sted i Anlæget ved Lejerens Foranstaltning.

10.

Lejeren maa ikke holde løse Hunde og skal iøvrigt rette sig efter de Paalæg, Udvalget maatte give ham med Hensyn til god Ordens Overholdelse.

11.

Bygningsafgift og Brandpenge for de af Kommunens Bygninger, der findes i Anlægget udredes af Ejeren.

12.

Lejemaalet tager sin Begyndelse den 1. Januar 1907. Lejeafgiften betales halvaarsvis forud den 1. Januar og den 1. Juli.

13.

Stempling af Lejekontrakten bekostes af Lejeren alene.

14.

I Søgsmaalstilfælde er Frd. af 25. Januar 1828 anvendelig.

Fra Vestesen var fremsendt saalydende Ændringsforslag:

I. Vennelyst drives fornemmelig som Koncerthave med Restauration i Tiden Maj--September.

Haven lukkes senest Kl. 10 Aften.

11. Entreen til Haven er 15 Øre pro Persona i Tiden fra Eftermiddag Kl. 4 til Lukketid, i hvilken Tid det forudsættes Koncerteringen finder Sted.

Familiekort for Sæsonen betales med Kr. 1,50.

Der maa ikke opkræves yderligere Entre til nogen Forlystelse i det Fri. Til Forlystelser i Anlæggets Bygninger kan der af Udvalget gives Tilladelse til Opkrævning af Entre. - Dog kan en saadan Tilladelse ikke opnaas, hvis der ingen Koncert finder Sted i det Fri.

Inkassation af Entre og Salg af Familekort finder Sted ved Kommunens Foranstaltning.

III. Haven skal være belyst hver Aften med elektriske Buelamper, mindst 24, fordelte over hele Terrænet i Tiden fra Mørkets Frembrud til Lukketid.

Lampernes Betjening og Forsyning med Kulspidser besørges af Belysningsvæsnet.

Belysningsanlægget i Haven bekostes og vedligeholdes af Kommunen, men Lejeren betaler Elektricitetsforbruget, Betjeningen og Forsyningen med Kulspidser, samt 7 pCt.

Amortisation af Belysningsanlæggets Anskaffelsessum. Udgifterne til Belysning kalkuleres paa Forlangende af Belysningsvæsnet.

Betalingen for Elektricitet, Betjening, Kulspidser o. a. betales paa Anfordring hver Maaned

og tilbageholdes af Entresalget. Lejeraalet er bindende for 5 Aar.

§2. Somhos Udvalget.

§3. Somhos Udvalget.

§4. Karussellier, Kraftprøver og lignende larmende Indretninger maa ikke anbringes i Anlæget. Ved Afbrænding af Fyrværkeri maa Kanonslag ikke benyttes.

§5. Somhos Udvalget. - Betalingen indgaar i

Kassen for Entre og Salg af Familiekort.

§6. Somhos Udvalget.

§7. Somhos Udvalget.

§8. Udgaar.

§9. Somhos Udvalget.

§10. Somhos Udvalget.

§11. Somhos Udvalget.

§12. Somhos Udvalget.

§13. Somhos Udvalget.

§14. Somhos Udvalget.

Jul. Andersen kunde for sit Vedkommende ikke tiltræde de af Hr. Vestesen i foreslaaede Ændringer til Udvalgets Forslag. Det vilde dog være temmelig inkonsekvent at forlange, at "Vennelyst" skulde lukkes allerede Kl. 10, medens alle andre Restaurationer i Sommermaanederne maatte holdes aabne til Kl. 12. At sætte Entreen til 15 Øre og Familiekort til 1 Kr. 50 Øre, var det samme som at udelukke, at der nogensinde kunde holdes Koncerter af større Musikkorps eller større Sangkor deroppe, da en saa lav Entre ikke kunde bære Udgifterne til saadanne Koncerter. Naar Hr. Vestesen foreslog, at Kanonslag ikke maatte benyttes ved Fyrværkerier i "Vennelyst", var en saadan Bestemmelse næppe tilstrækkelig omfattende, og ikke saa heldig som Udvalgets Forslag, hvorefter Kanonslag overhovedet ikke maatte benyttes deroppe hverken i Forbindelse med Fyrværkeri eller uden Forbindelse med samme. Det forekom ham ligeledes uheldigt at lade Entreen inkassere ved Kommunens egen Foranstaltning; i hvert Tilfælde vilde Udgifterne

ved denne Opkrævning, til hvilken man maatte have flere Mænd, blive uforholdsmæssig store. Han kunde heller ikke finde de foreslaaede Bestemmelser angaaende Belysningen rimelige. Ubetinget at forlange, at der altid skulde belyses med 24 Buelamper, var næppe rigtigt og kunde føre til megen Lysspild. Udgifterne til Belysningen var i det hele taget større, end man vist i Almindelighed troede. Han kunde saaledes oplyse, at den nuværende Vært i Tiden fra 1. Maj til 10. September havde betalt ialt 1339 Kr. for Belysning, herunder indbefattet 100 Kr. til en Mand for Pasning af Lamperne og 50 Kr. for Kulspidser til disse. Han følte sig i det hele taget vedvarende overbevist om, at man vilde være bedst tjent med at holde sig til de af Udvalget foreslaaede Betingelser ved Forhandling med eventuelle Lysthavende angaaende Lejemaal om "Vennelyst".

Vestesen havde fremsat sine Ændringsforslag først og fremmest, fordi man af Udvalgets Udkast ikke kunde se, under hvilke Former man i det hele taget vilde have "Vennelyst" drevet. Det maatte man i hvert Tilfælde i Hovedtrækkene have angivet i Betingelserne for Udleje af Etablissementet, og det havde han tilstræbt i sit Forslag. De enkelte Bestemmelser i hans Forslag kunde der jo forhandles om, og det var ikke hans Mening ubetinget at ville holde paa dem. Hovedpunkterne var, at Haven skulde være ordentlig oplyst, og hertil maatte kræves mindst 24 Buelamper, at der skulde være en fast mindre Entre, og at denne for Værten skulde opkræves af Kommunen. Det var efter hans Mening rigtigst at have en ensartet Entre for hele Aaret, saa at Folk, inden de gik hjemmefra, uden nærmere Undersøgelse kunde være paa det rene med, hvad det kostede at komme ind i "Vennelyst", og Entreen burde opkræves af Kommunen, for at man kunde være paa det rene med, hvormeget der kunde komme ind paa denne Maade. Entreens Størrelse kunde der jo forhandles om, men den burde sættes saaledes, at Familjekort blev meget billige, og de enkelte Billetter noget dyrere, for saavidt muligt at bevirke, at Haven søgtes af det pænere Publikum og ikke af de løse Eksistenser. Han havde iøvrigt tænkt sig, at Entreen kunde opkræves af Kommunens Opsynsmænd deroppe. Naar han havde foreslaaet, at Lukketiden sættes til Kl. 10, var det ikke hans Mening at ville holde stærkt paa dette, men han skulde dog gøre opmærksom paa, at medens Belysningen af Haven til dette Tidspunkt vilde koste ca. 1000 Kr. for Sommeren, vilde det koste det dobbelte at belyse Haven blot en Time mere hver Aften Sommeren igennem.

Mikael Johansen følte sig ikke tiltalt af det foreliggende Ændringsforslag. Det kunde sikkert ikke gaa an at lukke allerede Kl. 10 Sommeraftner, saa vilde Besøget utvivlsomt blive ringe. Ligeledes var han ikke stemt for, at Kommunen skulde opkræve Entreen. Han kunde

derimod, da der ikke syntes at fremkomme bedre Ideer, gaa med til Udvalgets Forslag, forsaavidt man kunde faa en Leje af 4000 Kr., foruden at Lejeren afholdt Udgifterne til Belysningen. Han skulde endelig henstille, at der, hvis der lejedes bort for 5 Aar, toges Forbehold, saaledes at der, saafremt en eventuel Udstilling skulde blive afholdt i den nordre Del af Byen, kunde disponeres over "Vennelyst". i Forbindelse med denne.

Lottrup pointerede, at Udvalgets Forslag kun skulde danne Grundlaget for Forhandlingerne om Udleje af "Vennelyst", og hertil var det sikkert godt egnet. Det galdt om at finde den rette Mand, der kunde bringe noget ud af Etablissementet, saa fik man nok en Overenskomst med ham.

Filtensborg saa ikke rettere end, at den af Hr. Vestesen fremsatte Tanke, at Kommunen skulde opkræve Entreen, var særdeles fornuftig, men det forekom ham, at man burde gaa et Skridt videre og bestemme, at Entreen ikke blot skulde opkræves af Kommunen, men ogsaa gaa ind i dennes Kasse, og saa alene udleje Restaurationen for, hvad man kunde faa for den, dog saaledes at Lejeren skulde bekoste Anlæget oplyst.

Lottrup paapegede, at dersom man vilde lade Kommunen opkræve og beholde Entreen, maatte den ogsaa afholde Udgifterne til Musik, Belysning osv., ellers blev det jo Værten, der skulde bære alle Udgifterne, medens Kommunen tog hele Indtægten.

Nørgaard var nærmest tilbøjelig til at stemme for den af Hr. Filtensborg foreslaaede Ordning. Skulde Kommunen opkræve Entreen, burde den ogsaa beholde den. Ved at træffe et saadant Arrangement, var man ogsaa ganske Herre over, om og da hvor ofte Haven skulde være gratis tilgængelig, ligesom man kunde træffe Bestemmelse om ved enkelte Lejligheder at tage en noget højere Entre, hvis man arrangerede større Koncerter og Fester deroppe. Naar Kommunen tog hele Arrangementet i sin Haand, kunde man sikre sig, at der blev budt Publikum ordentlige Præstationer deroppe, og af Hensyn til den Interesse, dette havde for Byens Borgere, kunde man meget vel forsvare det, selv om man maaske kom til at sætte nogle Penge til herved.

Simonsen skulde ikke nægte, at der for ham vilde være noget tiltalende ved den af Hr. Vestesen foreslaaede Driftsplan med den af Hr. Filtensborg tilføjede Ændring, idet "Vennelyst" herefter vilde komme ind under kommunal Drift. Det stod imidlertid for ham som noget tvivlsomt, om denne Driftsmaade lod sig praktisere. Værten vilde herefter kun være der for at servere for de Folk, der af andre Grunde kom i "Vennelyst"; selv kunde han ikke arrangere noget; skulde det ske, maatte Kommunen træde til. Da man jo nu for nylig

havde afkøbt den nuværende Vært alle hans gamle Bygninger deroppe, forekom det ham imidlertid, at man burde se at faa noget ud af det paa den hidtil fulgte Maade overensstemmende med de af Udvalget foreslaaede Betingelser for Anlægets Benyttelse.

Jakob Jensen vilde anbefale, at man sluttede sig til Hr. Vestesens Forslag med den af Hr. Filtenborg foreslaaede Ændring.

Jul. Andersen følte sig stadig ikke overbevist om Fortræffeligheden af den af D'Hrr. Vestesen og Filtenborg foreslaaede Ordning, der næppe vilde friste mange til at gøre Tilbud paa Leje af "Vennelyst", da dette sikkert kun vilde blive til Udgift for vedkommende Lejer. Skulde Kommunen til at foranstalte Koncerter og Fester deroppe, kunde man være temmelig sikker paa et antageligt Underskud herved, i Særdeleshed hvis Entreen blev sat til 15 Øre.

Det vedtoges at bemyndige Udvalget til at udbyde "Vennelyst" til Leje paa Grundlag af de af Udvalget foreslaaede Betingelser, men saaledes at Kommunen opkræver og oppebærer Entreen, der ordentligvis sættes til 15 Øre, og lader afholde 4 Koncerter ugentlig. Med Hensyn til Ordningen af Belysningen forholdes efter Vestesens Forslag.

3. I Anledning af en fra ca. 50 Jernbanefunktionærer fremkommet Forespørgsel om, til hvilken Pris de maatte kunne købe Grunde af Marselisborgjorderne til Opførelse af Villaer med ca. 1000 kv Alen Grund til hver, var fra Marselisborgudvalget fremsendt Forslag angaaende 2 nærmere betegnede Arealer henholdsvis ved Magdalene Møllen og ved Læssøegade, der eventuelt kunde sælges til Villabebyggelse. Det oplystes, at der ved Magdalene Møllen kunde sælges 46440 kv Alen, og at Udgifterne til Veje, Kloak og Gas vilde blive 86 Øre pr. kv Alen, medens der ved Læssøegade kunde sælges 53620 kv Alen, hvorhos Udgifterne til Veje m. m. dér vilde andrage 68 Øre pr. kv Alen. Grunden havde begges Steder kostet 30 Øre pr. kv Alen.

Nørgaard skulde for Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse meddele, at dette vilde fraraade, at man solgte Arealet ved Magdalene Møllen til den omtalte Bebyggelse, da det laa lige op til den Grund, hvor Epidemihospitalet skulde opføres, og Naboskabet med dette vilde sikkert synes Andragerne ubehageligt. Derimod kunde Udvalget anbefale, at man solgte Andragerne de ønskede Grunde ved Læssøegade. Det havde tidligere været Meningen, at man her vilde sælge Grunde til en Pris af 4 Kr. pr. kv Alen til Bebyggelse i kun 3 Etager, idet man havde tænkt sig, at der her kunde bygges billige og gode

Arbejderboliger. Foreløbig havde der imidlertid ingen Efterspørgsel været efter disse Grunde, og der var i Udvalget Stemning for at sælge dem til Villabebyggelse for 3 Kr. pr. kv Alen, og han for sit Vedkommende kunde tænke sig, at man endogsaa satte Prisen ned til 2 ½ Kr. Længere kunde man sikkert ikke gaa ned med Prisen, selv om Andragerne havde erklæret, at de ikke kunde give mere end 2 Kr. pr. kv Alen.

Mikael Johansen skulde henstille, at man gav Udvalget Bemyndigelse til at sælge de nævnte Grunde for 2 ½ Kr. eller 2 Kr. pr. kv Alen. Han var bange for, at de Paagældende vilde søge udenfor Byen, hvis man ikke imødekom dem, og det havde sikkert saa megen Betydning for Byen at holde paa Andragerne, at man nok kunde strække sig lidt vidt.

Samuelson vilde støtte den foregaaende Talers Henstilling; man havde absolut ikke Raad til at jage 50 Familier bort fra Byen.

Filtensborg tvivlede ikke om, at Andragerne nok vilde give indtil 2 ½ Kr. pr. kv Alen, naar de ellers kunde faa rimelige Vilkaar ved Købet.

Jakob Jensen kunde tænke sig, at man satte Prisen for Grundene ved Læssøegade til 2 ½ Kr. pr. kv Alen og for Grundene ved Magdalene Møllen til 2 1/4 Kr. pr. kv Alen, og saa lod Andragerne selv vælge, hvilket Areal de foretrak. Mindre end 2 ½ Kr. pr. kv Alen kunde man ikke godt tage for Grundene ved Læssøegade; det var endda en meget billig Pris for dem.

Simonsen syntes heller ikke, at 2 ½ Kr. pr. kv Alen var for dyrt for Grundene ved Læssøegade, og Andragerne gik ogsaa nok ind herpaa. Det var i saa høj Grad i deres egen Interesse at faa Grund her inde i Byen, hvor de fik Veje anlagt, og fik Vand, Gas osv.

Det vedtoges at bemyndige Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til at afhænde Arealet ved Schleppegrellsgade for 250 Øre pr. kv Alen og Arealet ved Magdalene Møllen for 225 Øre pr. kv Alen.

4. Efter derom indkommet Andragende bevilgedes der Maskinarbejder A. M. Petersen et Beløb af 15 Kr. til Badekur.

